

Sygn. akt PR 2 Ds 312.2019

POSTANOWIENIE
o umorzeniu śledztwa

Pruszków, dnia 20 stycznia 2020 r.

Krzysztof Sakowski – prokurator Prokuratury Rejonowej w Pruszkowie po zapoznaniu się z materiałami postępowania o sygn. PR 2 Ds 312.2019 w sprawie o czyn z art. 231 § 1 kk i inne,

działając na podstawie art. 17 § 1 pkt 2 kpk

postanowił:

umorzyć śledztwo w sprawie:

1. przekroczenia uprawnień przez urzędników Gminy Nadarzyn w okresie od dnia 6 czerwca 2019 r. do dnia 15 lipca 2019 r. poprzez wykop i wywóz z terenu działki nr 947 zlokalizowanej w miejscowości Strzeniówka żółtego piasku bez wymaganej koncesji, a następnie przekazanie go na inną budowę, czym działano na szkodę interesu publicznego, **tj. o czyn z art. 231 § 1 kk – na podstawie art. 17 § 1 pkt 2 kpk wobec stwierdzenia braku znamion czynu zabronionego;**
2. zaboru w okresie od dnia 6 czerwca 2019 r. do dnia 15 lipca 2019 r. w miejscowości Strzeniówka w celu przywłaszczenia żółtego piasku o wartości nie mniejszej niż 15 000 zł pochodzącego z działki nr 947 zlokalizowanej w miejscowości Strzeniówka, a następnie przekazanie go na inną budowę, czym działano na szkodę Gminy Nadarzyn, **tj. o czyn z art. 278 § 1 kk na podstawie art. 17 § 1 pkt 2 kpk wobec stwierdzenia braku znamion czynu zabronionego.**

UZASADNIENIE

Prokuratura Rejonowa w Pruszkowie nadzorowała postępowanie przygotowawcze w sprawie przekroczenia uprawnień przez urzędników Gminy Nadarzyn w okresie od dnia 6 czerwca 2019 r. do dnia 15 lipca 2019 r. poprzez wykop i wywóz z terenu działki nr 947 zlokalizowanej w miejscowości Strzeniówka żółtego piasku bez wymaganej koncesji, a następnie przekazanie go na inną budowę, czym działano na szkodę interesu publicznego, tj. o czyn z art. 231 § 1 kk i inne.

Asumptem do wszczęcia niniejszego postępowania było zawiadomienie Wiktora Majewskiego, z którego wynikało, iż w okresie od 19 czerwca 2019 r. do 28 czerwca 2019 r. w Strzeniówce z terenu działki o nr ewidencyjnym 947, należącej do Gminy Nadarzyn nieznane osoby dokonały zaboru piasku w ilości ponad 3000 ton, a następnie wywiozły go i pozostawiły na terenie należącym do parafii w Młochowie. Zawiadamiający wskazał, iż o zaistniałym zdarzeniu została zawiadomiona Straż Gminna w Nadarzynie, Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska oraz Powiatowy Inspektorat Nadzoru Budowlanego w Pruszkowie. Jak wynikało z treści zawiadomienia, teren całej miejscowości Strzeniówka należy do Wojewódzkiego Obszaru Chronionego Krajobrazu, a zgodnie z rozporządzeniem nr

3 wojewody mazowieckiego z 13 lutego 2007 r., zabronione jest tam wydobywanie jakichkolwiek kruszyw, natomiast ziemia przywieziona do zasypywania dołu pochodzi z innego terenu, co powoduje, że staje się ona odpadem, a na jej przywożenie, przetwarzanie, magazynowanie zgodnie z ustawą o odpadach wymagane jest stosowne zezwolenie. Zawiadamiający podnosił ponadto, iż wymiana gruntu musi mieć swoje uzasadnienie w postaci ekspertyz, dokumentacji geotechnicznej lub geologiczno-inżynierskiej oraz uzyskać pozwolenie budowlane, gdyż podnosi koszt inwestycji. Natomiast w przedmiotowej sytuacji nie można mówić o wymianie gruntu, gdyż dół został zasypany odpadem pobudowlanym, bez jakiegokolwiek zagęszczenia (k. 1-2, 4-53, 63-65, 71-80).

Na potrzeby postępowania uzyskano z Urzędu Gminy Nadarzyn kserokopię porozumienia nr 401/2019 z dnia 5 czerwca 2019 r., z którego wynikało, iż firma Impuls Budownictwo sp. z o.o. zawarła porozumienie z Urzędem Gminy w Nadarzynie, na podstawie którego zobowiązała się do wykonania wymiany gruntu na działce o nr ewidencyjnym 947 w Strzeniówce. Wykonawca w ramach przytoczonego porozumienia został zobowiązany do wykopu do głębokości 2,0 m i wywóz z wykopu gruntu na odkład (w w/w porozumieniu nie wskazano miejsca wywozu gruntu, czynność ta została pozostawiona do realizacji podjęcia decyzji przez firmę Impuls) oraz zasypanie powstałego wyrobiska gruntem dobrze zagęszczonym pozyskanym własnym staraniem (k. 58).

Ponadto w trakcie czynności procesowych uzyskano stosowne informacje z Mazowieckiego Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska oraz przesłuchano w charakterze świadków inspektorów WIOŚ, przeprowadzających oględziny na terenie działki nr 947 w Strzeniówce, tj. [REDAKTOWANE] oraz [REDAKTOWANE] i ustalono, iż w dniu 28 czerwca 2019 r. pracownicy WIOŚ w Warszawie przeprowadzili oględziny działki nr 947 i 949, w trakcie których stwierdzili, iż na terenie działki o nr ew. 947 znajduje się wykop głębokości ok. 1,5 m o dość regularnych kształtach. Wokół wykopu znajdowała się wydobyta ziemia. Natomiast wewnątrz wykop częściowo był wypełniony nawiezioną ziemią. W wyniku przeprowadzonych czynności ustalili oni, że teren ten jest własnością Gminy Nadarzyn i jest przeznaczony pod budowę placu zabaw. Z treści uzyskanych materiałów wynikało, iż masy ziemne wydobyte i zagospodarowane na terenie innym niż teren, z którego je wydobyto, podlegają przepisom ustawy z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach. Ponadto ustalono, iż w dniu 3 lipca 2019 r. zostały pobrane 3 próbki nawiezionej ziemi – odpadu znajdujące się na terenie działki nr ew. 947, które zostały poddane badaniom laboratoryjnym. Badane odpady spełniały kryteria dopuszczające do składowania na składowisku odpadów innych niż niebezpieczne. (k. 62, 107-108, 124-126, 232, 234-244, 245, 247).

Nadto z Urzędu Gminy Nadarzyn uzyskano badania geotechniczne, z których wynikało, że w podłożu gruntowym przeznaczonym pod wykonanie utwardzenia terenu, zaległe grunty były słabo nośne (piach polny, pylisty) nienadające się jako podbudowa. Opinia geologiczna wnioskowała o wymianę gruntu na głębokości 2 m pod poziomem terenu na grunt zagęszczony do wskaźnika 0,9, a także uzyskano koncepcję zagospodarowania terenu zewnętrznego w Strzeniówce (k. 82-87, 223-231).

W toku śledztwa zwrócono się również pismem z dnia 21 sierpnia 2019 r. do Straży Gminnej w celu przesłania dokumentacji dot. nieprawidłowości na terenie gminy Nadarzyn polegających na wywożeniu piasku, który był rodzimym gruntem z działek nr 947 i 949 w m.

Strzeniówka w okresie od 05.06.2019 r. do 15.07.2019 r. Z uzyskanej informacji wynikało, że odnotowane były trzy zgłoszenia dot. wskazanego miejsca, jednakże związane one były z niewłaściwym zabezpieczeniem prac budowlanych. Odnosnie wywożenia piasku z terenu działek w Strzeniówce żadne zgłoszenia do Straży Gminnej w Nadarzynie nie wpływały (k. 104, 249).

Oprócz tego z Powiatowego Inspektoratu Nadzoru Budowlanego w Pruszkowie uzyskano informację, z której wynikało, że w wyniku przeprowadzonego postępowania wyjaśniającego ustalono, iż na terenie działek o nr ew. 947 i 949 w Strzeniówce realizowane były roboty budowlane na podstawie skutecznego zgłoszenia do Starosty Pruszkowskiego z dnia 22.11.2018 r. dot. zagospodarowania terenu zewnętrznego w zakresie elementów małej architektury: placu zabaw, flowparku, koszy, ławek i tablicy informacyjnej na terenie ww. działek. Ponadto z treści pisma wynikało, iż roboty ziemne polegające na przesuwaniu mas ziemnych, równaniu terenu, wykonywaniu zagłębień w terenie i wywożeniu kruszywa same w sobie nie stanowią robót budowlanych w rozumieniu regulacji art. 3 pkt 7 ustawy Prawo budowlane i nie wymagają, jeśli nie stanowią części inwestycji budowlanej, uzyskania decyzji o pozwoleniu na budowę ani zgłoszenia właściwemu organowi administracji architektoniczno – budowlanej. W związku z powyższym organ nadzoru budowlanego nie wszczynał postępowania i nie podejmował żadnych rozstrzygnięć w formie decyzji. (k. 139-181).

W toku śledztwa przesłuchano w charakterze świadka **Bogusława Bieleckiego** monitorującego prace prowadzone na działce o nr ew. 947 w Strzeniówce, który zeznał iż Gmina Nadarzyn zawarła z firmą Impuls sp. z o.o. porozumienie dot. wymiany gruntów na fragmencie działki nr 947 w Strzeniówce w celu bezkosztowego doprowadzenia gruntu przeznaczonego pod miejsca postojowe do warunków niezbędnych dla takiego przeznaczenia. Koszt takiej wymiany normalnie wyniósłby kilkadziesiąt tysięcy złotych. W związku z tym, iż świadek jednocześnie nadzorował budowę kościoła w Młochowie, zapytał o możliwość wykonania takich prac firmę realizującą budowę tego kościoła. Firma Impuls wyraziła zgodę i zostało podpisane porozumienie. W.w. firma wykonała prace zgodnie z zawartym porozumieniem. Część piasku została wywieziona na teren budowy kościoła w Młochowie. Natomiast firma Impuls przywiozła w zamian materiał, którego pochodzenia świadek nie znał. Jak zeznał to on wyznaczył obszar na terenie którego miało dojść do wymiany podłoża. Na wyznaczonym obszarze miały powstać w przyszłości miejsca postojowe dla samochodów użytkowych przyszłych terenów rekreacyjnych, które nie wymagały pozwolenia na budowę. Po stronie inwestora nie leżało pozyskanie materiałów na budowę kościoła, a było to zadaniem wykonawcy, czyli firmy Impuls. Firma Impuls podjęła decyzję, że piasek trafił na teren budowy kościoła w Młochowie. Jak wynikało z treści jego zeznań szacunkowa wartość rynkowa piasku potrąconego z kosztorysu firmy Impuls na rzecz inwestora budowy kościoła w Młochowie to kwota około 15 tys. zł., a pozostała część piasku była bezwartościowa, gdyż były to pyły (k. 110-111, 208-218).

Anna Gutowska kierownik referatu inwestycji w Urzędzie Gminy Nadarzyn przesłuchana w charakterze świadka zeznała, że inspektor budowlany, tj. **Bogusław Bielecki** stwierdził, że zachodzi konieczność wymiany gruntu, gdyż na istniejącym podłożu nie można zrobić utwardzenia, które będzie spełniało swoje zadanie. Z tego powodu zostało zawarte porozumienie z firmą Impuls Sp z o.o. Jak wskazała Urząd Gminy szukał firmy, która zrobi to bezkosztowo, gdyż na ten cel nie były przewidziane żadne środki w budżecie. Świadek nie

wiedziała ile piachu zostało wydobyte z terenu inwestycji i gdzie został przekazany. (k. 136-137, 219).

Przesłuchany w charakterze świadka Janusz Rajkowski, z-ca wójta Gminy Nadarzyn zeznał, iż decyzję o wymianie gruntu na działce nr ew. 947 w Strzeniówce podjął [redacted]. Jak wskazał Gmina Nadarzyn miała opracowaną koncepcję zagospodarowania terenu na cele rekreacyjno – sportowe wraz ze świetlicą. Natomiast konieczność wymiany gruntu wynikała z przeprowadzonych badań laboratoryjnych (k. 220).

Ponadto w ramach czynności procesowych w charakterze świadka przesłuchano [redacted] właściciela firmy budowlanej Impuls Budownictwo Sp. z o.o., który zeznał iż piasek uzyskany z wykopu z działki 947 w Strzeniówce został przewieziony na teren budowy kościoła w Młochowie. Natomiast szczegółową wiedzę na ten temat posiadał [redacted]. Z treści zeznań świadka wynikało, że nikt nie wydawał zezwolenia na przywiezienie odpadów na teren gminy Nadarzyn, gdyż firma nie umieszczała żadnych odpadów w wykopie, a wykop został zasypany innym gruntem (k. 187, 254).

[redacted] przesłuchany w charakterze świadka zeznał, iż firma Impuls Sp. z o.o. podpisała porozumienie z Gminą Nadarzyn dot. wymiany gruntu na działce w Strzeniówce. Zadanie polegało na wymianie gruntu na zasadach bezkosztowych. Grunt wydobyty w Strzeniówce został przewieziony na teren budowy kościoła w Młochowie, a ziemia z terenu budowy kościoła została przewieziona na teren budowy w Strzeniówce. Firma Impuls działała w oparciu o zawarte porozumienie (k. 183-185, 205).

Odnośnie czynu zawartego w pkt 1 sentencji niniejszego postanowienia należy zauważyć, iż zgodnie z poglądem przyjętym w orzecznictwie (wyrok SN z dnia 17 lipca 2008 r., WA 24/08, OSNwSK 2008, poz. 1510), „przekroczenie uprawnień wymaga wykazania, że podjęte przez sprawcę działanie nie wchodziło w zakres jego kompetencji, lub było podjęte w ramach uprawnień, ale niezgodnie z przepisami prawa, statutem, czy ciążącymi na funkcjonariuszu publicznym obowiązkami. Na dodatek samo przekroczenie uprawnień nie wypełnia automatycznie znamion omawianego przestępstwa, bowiem konieczne jest jeszcze działanie na szkodę interesu publicznego lub prywatnego, przy czym nie może to być szkoda iluzoryczna. Wreszcie, aby można było przypisać popełnienie omawianego przestępstwa konieczne jest też ustalenie strony podmiotowej w odniesieniu do całości zachowania sprawcy, a zatem funkcjonariusz publiczny musi obejmować swoim zamiarem zarówno przekroczenie uprawnień, lub niedopełnienie obowiązków, jak i to, że działa na szkodę interesu publicznego lub prywatnego”.

Przenosząc powyższe rozważania na grunt niniejszej sprawy, należy stwierdzić, że urzędnicy Gminy Nadarzyn nie przekroczyli swoich uprawnień. Jak ustalono w oparciu o zgromadzoną dokumentację przedmiotowy wykop i wywóz ziemi nastąpił w ramach porozumienia zawartego pomiędzy Gminą Nadarzyn a firmą Impuls, którego zawarcie wynikało z potrzeby wymiany gruntu na działce o nr ew. 947, który nie nadawał się pod planowaną inwestycję. Natomiast jak wynika ze stanowiska Powiatowego Inspektoratu Nadzoru Budowlanego w Pruszkowie roboty ziemne polegające na przesuwaniu mas ziemnych, równaniu terenu, wykonywaniu zagłębień w terenie i wywożeniu kruszywa same w sobie nie stanowią robót budowlanych w rozumieniu regulacji art. 3 pkt 7 ustawy Prawo budowlane i nie wymagają, jeśli nie stanowią części inwestycji budowlanej, uzyskania decyzji o pozwoleniu na budowę ani zgłoszenia właściwemu organowi administracji architektoniczno

– budowlanej. W świetle powyższego zachowanie urzędników Gminy Nadarzyn może co najwyżej podlegać pod art. 41 ust. 1 ustawy o odpadach, zgodnie z którym prowadzenie zbierania odpadów, jak i prowadzenie przetwarzania odpadów wymaga uzyskania stosownego zezwolenia. Natomiast zbieranie lub przetwarzanie odpadów bez wymaganego zezwolenia albo niezgodnie z posiadanym zezwoleniem jest deliktem administracyjnym z art. 194 ust. 4 ustawy o odpadach, zgodnie z którym administracyjną karę pieniężną wymierza się za zbieranie odpadów lub przetwarzanie odpadów bez wymaganego zezwolenia, o którym mowa w art. 41 w wysokości od 10 000 zł do 1 000 000. Natomiast zgodnie z art. 194 ust. 5 w.w ustawy administracyjna kara pieniężna za gospodarowanie odpadami niezgodnie z posiadanym zezwoleniem, o którym mowa w art. 41 wynosi od 1000 zł do 1 000 000 zł.

Natomiast odnośnie czynu wskazanego w pkt 2 sentencji niniejszego postanowienia należy wskazać, iż czynność sprawcza przestępstwa w art. 278 § 1 k.k. polega na zaborze, który polega na wyjęciu rzeczy spod władztwa właściciela lub posiadacza i przejęciu we własne władztwo sprawcy (Peiper, *Komentarz*, s. 541; Górniok, Pleńska, *Przestępstwa*, s. 405; Marek, *Komentarz*, s. 589; Michalski [w:] Wąsek, Zawłocki II, s. 915 i n.). Zabór jest dokonany bezprawnie, bez zgody właściciela lub posiadacza rzeczy (Peiper, *Komentarz*, s. 541; Marek, *Komentarz*, s. 590; wyrok SN z 18.12.1998 r., IV KKN 98/98, Prok. i Pr.-wkł. 1999/7–8, poz. 5). W wypadku kiedy zabór rzeczy następuje za zgodą właściciela lub posiadacza, znamiona kradzieży nie zostają zrealizowane (zezwoleńie uprawnionego). Omawianego czynu można dopuścić się tylko przez działanie.

Przestępstwo kradzieży jest czynem umyślnym, który charakteryzuje zamiar bezpośredni o szczególnym zabarwieniu. Treścią tego zamiaru jest cel przywłaszczenia, a zatem włączenie skradzionego przedmiotu na stałe do swojego majątku, powiększenie swojego majątku o skradziony składnik, postępowanie ze skradzionym przedmiotem tak, jakby się miało do niego tytuł prawny. Ustalanie treści zamiaru towarzyszącego sprawcy następuje przez rekonstrukcję jego zachowania po dokonaniu zaboru. Jeśli sprawca skradzione przedmioty zmodyfikował, oddał do używania osobom trzecim, sprzedał, wystawił na sprzedaż, wyrzucił, zniszczył, można przypisać mu zamiar charakteryzujący kradzież. Jeżeli intencją sprawcy było jedynie używanie zabranego przedmiotu przez krótki czas, to o zamiarze przywłaszczenia mowy być nie może. Zamiar przywłaszczenia powinien istnieć w momencie dokonywania zaboru. (zob. L. Wilk [w:] *Kodeks karny. Część szczególna*, t. 2, red. M. Królikowski, R. Zawłocki, 2013, s. 537–538).

Na podstawie powyższego stwierdzić należy, iż wywiezienie ziemi z działki oznaczonej nr 947 w Strzeniówce odbywało się na podstawie porozumienia nr 401/2019 z dnia 5 czerwca 2019 r., a zatem brak jest przesłanek wskazujących na naruszenie dyspozycji art. 278 § 1 k.k. Firma Impuls sp. z o.o. działała bowiem zgodnie i w ramach przedmiotowego porozumienia oraz za zgodą właściciela przedmiotowego piasku.

Mając powyższe na uwadze niniejsze postępowanie należało umorzyć na podstawie art. 17 § 1 pkt 2 kpk – wobec stwierdzenia braku znamion czynu zabronionego.

